

Redactioneel

Bij het vijftiengjarig bestaan

Vijftien jaar geleden, in november 1973, verscheen het eerste nummer van *Beleid & Maatschappij*. De redactie van het eerste uur koos destijds nadrukkelijk voor een breed en interdisciplinair blad. Men wilde geen vaktijdschrift zijn in de traditionele, beperkte zin van het woord, maar opereren in het spanningsveld tussen wetenschap, beleid en publieke zaak. Daarbij waren bijdragen uit een reeks van sociale wetenschappen welkom: sociologie, politologie, bestuurswetenschap, economie en rechtswetenschap. Voor alles wilde men een onafhankelijk forum zijn voor feitelijke analyses van en wetenschappelijk verantwoorde kritiek op beleid op vrijwel ieder maatschappelijk terrein.

Dat eerste nummer werd geheel door de oprichters zelf volgeschreven. Het bevatte een stuk van Albeda over werkgeversstrategie, een bijdrage van Welters over cultuurbeleid, een stuk van Schuyt over justitieel beleid en een aantekening van Van Doorn over rationalisatie als dilemma. Wie de mededelingen uit dat eerste nummer bekijkt, realiseert zich hoezeer de vroege jaren zeventig vruchtbare jaren waren voor de wetenschappelijke analyse van beleid en bestuur. In het najaar van 1972 zag de (voorlopige) WRR het licht, in maart 1973 werd de Vereniging

voor Bestuurskunde opgericht en in het najaar van 1973 ging ook het Sociaal Cultureel Planbureau van start. Van elke instelling werden de doelstellingen, adressen en samenstelling keurig vermeld.

Wie dat eerste nummer naast dit jubileumnummer legt, zal getroffen worden door de grote mate van continuïteit. Nog steeds wil **b en m** een onafhankelijk forum zijn voor wetenschappelijk verantwoorde analyses van beleidsontwikkelingen in de samenleving binnen de spanningsverhouding tussen beleid, wetenschap en de publieke zaak. Nog steeds staan multidisciplinariteit en een brede oriëntatie voorop. **b en m** wil geen clubblad zijn voor één enkele discipline of beleidssector, maar vanuit verschillende invalshoeken een reeks van beleidsterreinen belichten. Daarbij wordt in het bijzonder gestreefd naar een wisselwerking van theoretische, empirische en normatieve analyses. Nog steeds gaat het ook om bijdragen uit de gammawetenschappen – maar eventueel ook vanuit de geschiedenis en wijsbegeerte – op het brede vlak van beleid, politiek, en maatschappelijk bestuur.

Wie dit jubileumnummer naast eerdere nummers legt, zal hopelijk ook getroffen worden door de verschillen. De redactie heeft het vijftiengjarig

bestaan aangegrepen voor een bezinning op de opzet en koers van het blad. In de afgelopen vijftien jaar is de omgeving van het tijdschrift immers sterk veranderd. Er zijn meer vaktijdschriften gekomen en daarnaast hebben kranten en weekbladen een belangrijk aandeel genomen in de opinievorming rond beleid en politiek. Ook de ontwikkelingen rond Internet veranderen in hoog tempo de informatiepatronen in wetenschap en maatschappij. Voorts is er binnen de sociale wetenschappen een zeer sterke drang om toch vooral internationaal – of in ieder geval in de Engelse taal – te publiceren. Dit laatste heeft de redactie van *Acta Politica*, ons politologisch zusterblad, er bijvoorbeeld toe gebracht om voortaan alleen nog maar Engelstalige bijdragen te publiceren.

In overleg met uitgeverij Boom is daarom besloten de redactieformule en vormgeving van het blad op een aantal punten te wijzigen, opdat het blad, gegeven zijn doelstelling, ook in de komende jaren aantrekkelijk blijft voor lezers en auteurs. Hieronder worden de belangrijkste uitgangspunten en veranderingen stuk voor stuk nagelopen.

1 *Nederlandstalige kwaliteit.* **b en m** blijft nadrukkelijk een Nederlandstalig blad. Uitgangspunt is immers dat wij een forum willen zijn voor de analyse van beleidsontwikkelingen in de samenleving. Dat is, alle internationalisering ten spijt, toch vooral de Nederlandse dan wel West-Europese samenleving. Binnen veel sociale wetenschappen is internationaal publiceren helaas een doel op zich geworden. Te vaak leidt dit tot het publiceren van artikelen in tijdschriften of boeken die, ofschoon wetenschappelijk van hoge standing, voor Nederlandse beleidsmakers obscuur en ontoegankelijk zijn. Dit leidt tot de bizarre situatie dat, alleen omwille van universitaire puntentellingen, analyses van Nederlandse beleidproblemen en beleidsvelden worden geschreven voor een betrekkelijk ongeïnteresseerd, veelal Amerikaans publiek. Wie een wetenschappelijk verantwoorde bijdrage aan de beleidsvorming in onze maatschappij wil leveren, zal dit in het Nederlands moeten doen.

Tegelijkertijd beseft de redactie dat veel van onze auteurs zich in een dwangpositie bevinden. Voor hen geldt in de meest letterlijk zin: *publish or perish*. Bovendien is het oorspronkelijke doel van de internationalisering van het onderzoek, verhoging van de

wetenschappelijk kwaliteit, zeer nastrevenswaardig. De redactie streeft er daarom naar diezelfde kwaliteitsverhoging te bereiken, zonder de omweg van de Engelse taal. Een publicatie in **b en m** dient tenminste gelijkwaardig te zijn aan een internationale publicatie. Daartoe zal de professionalisering van het blad verder worden doorgezet.

2 *Aanscherping van de beoordeling.* Cruciaal voor de kwaliteit van een wetenschappelijk tijdschrift is de zorgvuldigheid van de beoordelingsprocedure van manuscripten. Deze was de laatste jaren al geanonimiseerd en zal vanaf heden verder worden geobjectiverd. Elk manuscript voor **b en m** wordt in geanonimiseerde vorm door twee referenten beoordeeld. Elke referent brengt een apart, gestandaardiseerd rapport uit, op grond waarvan de redactie een besluit neemt. De rapporten van de referenten worden, eveneens geanonimiseerd, ter kennis gebracht van de auteur. De beoordelingsprocedure staat beschreven in de auteursaanwijzingen achterin dit blad. Voor bijdragen die op verzoek zijn geschreven, zoals voor de themanummers, geldt dat er naast de (vaste) redacteur één referent optreedt. Voor bijdragen aan de discussie- en boekenrubrieken volstaat het oordeel van de betreffende redacteur.

3 *Vertaalfaciliteiten.* Voor een wetenschappelijk verantwoorde analyse van beleidsontwikkelingen is internationale uitwisseling van het grootste belang. Nederland is geen eiland. De redactie biedt daarom, met behulp van de faciliteiten van uitgeverij Boom, ondersteuning bij het vertalen van artikelen. Elk jaar zullen enkele artikelen uit het blad worden geselecteerd voor vertaling. Zo komen de wetenschappelijke inzichten beschikbaar voor een breder publiek dan alleen het Nederlandse. Ook kunnen Nederlandse wetenschappers, die de hete adem van de puntentellers in hun nek voelen, zo gestimuleerd worden om hun bijdrage aan het Nederlandse beleiddebat te blijven leveren. Uiteraard gelden deze faciliteiten ook in omgekeerde richting. De redactie heeft er geen bezwaar tegen dat reeds in het Engels gepubliceerde stukken, mits ze passen binnen de formule van **b en m** en voldoende kwaliteit hebben, worden bewerkt voor een Nederlands publiek. Indien dat nodig en mogelijk is, zal ook daar ondersteuning worden geboden. Verzoeken voor vertaling kunnen bij de redactie worden ingediend.

4 *Lagere frequentie, meer pagina's.* **b en m** gaat terug van zes naar vier nummers per jaar. Het totale aantal pagina's, op jaarbasis, neemt echter toe (van circa 300 naar circa 320). Wij hopen de lezer daarmee in verschillende opzichten meer waar voor zijn geld te bieden. De tweemaandelijke frequentie leidde tot betrekkelijk dunne nummers, waarin lang niet altijd iedereen uit het brede lezerspubliek iets van zijn gading kon vinden. Wie toevallig niet was geïnteresseerd in het onderwerp van een themanummer, kon het blad soms ongelezen opzij leggen. Door als kwartaalblad te verschijnen kunnen we veel dikkere nummers maken met een brede variëteit aan bijdragen, thema's en disciplinaire invalshoeken. Naast een themanummer zullen ook afzonderlijke artikelen worden opgenomen. Voorts krijgen we hiermee meer armslag voor een verdere verhoging van de kwaliteit van de aangeboden manuscripten.

5 *Andere rubrieken.* De opinierubriek wordt vervangen door een *redactioneel*. Reeds bij een tweemaandelijke frequentie bleek het lastig om bij de actualiteit aan te sluiten. Wel komt er een aparte *discussierubriek*, onder redactie van Monika Sie Dhian Ho. Deze rubriek tracht, over een reeks van nummers, het wetenschappelijk debat op een lichtvoetige manier te stimuleren. De rubriek *In perspectief* is, in goed overleg met de WRR, komen te vervallen. Deze rubriek sloot minder goed aan bij het streven naar een verdere objectivering van de beoordelingsprocedure. De rubriek *Stand van zaken* en de *boekenrubrieken* blijven gehandhaafd.

6 *Nieuwe vormgeving en ondertitel.* Het jubileum en de aanscherping van de koers zijn voor uitgeverij Boom mede aanleiding geweest om het blad in een nieuwe jas te steken. Het omslag is geheel vernieuwd en ook het binnenwerk is verder verbeterd. Deze wijzigingen zijn het werk van Steef Liefthing. De aandachtige lezer zal hebben opgemerkt dat het blad een acroniem en een ondertitel heeft gekregen: **b en m**: Tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij. Daaraan liggen niet alleen grafische, maar ook inhoudelijke overwegingen ten grondslag. Door 'politiek' nadrukkelijk in de ondertitel op te nemen,

willen we aangeven dat ook Nederlandstalige bijdragen over politiek en politicologie welkom zijn. Bovendien blijft zo zichtbaar dat we een breed blad willen blijven dat over de grenzen van disciplines heen kijkt en dat we de rol van de politiek in de maatschappij en het beleid serieus nemen.

7 *Samenstelling redactie.* In de afgelopen vijftientig jaar heeft **b en m** drie generaties redacteuren gekend. De kernredactie van het nieuwe blad bestond voornamelijk uit wat de socioloog Becker – zelf een van de redactieleden van het eerste uur – de 'stille generatie' heeft genoemd. Mensen als Van Doorn, Albada, Peper, Van den Doel en Schuyt, die inmiddels ruimschoots hun sporen hebben verdiend in de wereld van wetenschap, politiek en bestuur. Zij werden in de loop van de jaren tachtig opgevolgd door gerenommeerde figuren als Van Schendelen, Rosenthal, Lehning, De Beus, Den Hoed, Simonis en Kreukels. Inmiddels heeft ook deze 'babyboomgeneratie' de (kern)redactie verlaten en is het de beurt aan wat bij Becker, enigszins ominueus, de 'verloren generatie' heet. De nieuwe redactie is echter vastbesloten om de kwalificatie van Becker tot een *self denying prophecy* te maken.

Dit jubileumnummer tracht een afspiegeling te zijn van de koers van **b en m** zoals die hierboven is aangegeven. Het bevat een palet aan bijdragen uit verschillende disciplines. In de bijdrage van Van Doorn, oprichter en nestor van het blad, wordt teruggeblikt op de redactionele formule en functie van **b en m** in de afgelopen vijftientig jaar. De bijdrage van Den Butter bespreekt de invloed van de economische wetenschap op het economische beleid. De bijdrage van Dieperink gaat in op de rol van overlegregimes bij de beslechting van internationale waterconflicten. Knijn en Kremer onderzoeken de problematiek van sociale zorg in verschillende verzorgingsstaten. Elling en De Knop, ten slotte, geven een kritische analyse van de betekenis van sport als middel voor maatschappelijke integratie. Voorts bevat dit nummer een kritische bespreking, door Oversloot, van de culturele theorie, in het kader van de rubriek *Stand van zaken* en een aantal boekbesprekingen.